

Status på Smed-familien fra Vinterslev ved Hadsten.

Min oldefader Christen Rasmussen Smed er født på en gård i Vinterslev den 23. december 1858. Forældrene er gårdmand Rasmus Jensen Smed og Mette Margrethe Christensdatter, og Christen er deres syvende og sidste barn.

Christen bliver døbt i Nørre Galten kirke den 27. marts 1859

Christen bliver konfirmeret foråret 1873 i Nørre Galten kirke med skudsmålet mg/mg for kundskaber og opførsel, altså en godt begavet og velopdragen dreng.

Christen og Karen får en søn Anton Christensen Smed den 11. maj 1877. På det tidspunkt er Christen 19 år og Karen 26 år. De bliver ikke gift.

Christen bliver indkaldt til aftjening af værnepligt i 1879. Han er inde ved militæret 1879-1881 og slutter som sergeant. Ved folketællingen 1880 er han på korporalskole i Aarhus.

Christen bliver gift den 28. december 1882 med min oldemoder Mette Cathrine Dorthea Nielsen i Ebeltoft Kirke. Forlovere er to gårdmænd fra Mettes familie.

Christen etablerer sig som høker/købmand i Randers, hvor de to døtre Jenny og Elvira bliver født i 1884 og 1885. Ved dåb nævnes ved Jenny adressen Ladegaardsgade 4 og ved Elvira adressen Adelgade 18.

I 1885 indgiver Christen skilsmissebegæring og parret bliver separeret. Christen forlader hustru, børn og forretning for at rejse til København. Han bliver ansat i en musikforretning i St. Kongensgade, hvor han benævnes dels som instrumentmager og dels som bogholder. I København møder han enken Hansine Christine Kuure. Hun er født på Bornholm, hvor hendes første mand er omkommet ved en ulykke. Det er sandsynligt at de mødes i forbindelse med deres tro, idet de begge ved den borgerlige vielse benævnes som "begge høre ikke til noget her i landet anerkendt trossamfund."

Christen og Hansine gifter sig da skilsmissen mellem Christen og Mette træder i kraft i 1889. Fra 1901 bor de i ejerbolig på Østerbro og har da taget en plejedatter til sig. Plejedatteren Else Christine adopterer de i 1921. Adoptionen falder sammen med bryllup mellem Else Christine og repræsentant Kai Gregersen.

Christen dør i 1925. Alle kender til døtrene fra Christens første ægteskab, men da man ikke kan finde dem i tide, kommer Hansine til at sidde i uskiftet bo, uden at kunne bede om de to pigers accept.

Boet afsluttes i oktober 1925, hvor Jenny og Elvira findes af skifteretten i december samme år. (Af dokumenterne ved enken Hansines død i 1933 og skiftet herefter, fremgår det, at Jenny og Elvira har givet tilsagn om at deres stedmoder kan sidde i uskiftet bo)

I skiftet efter Christen findes et antal dokumenter, deriblandt et testamente, som Christen og Hansine har fået lavet i 1895, altså inden plejedatter og adoption. Det fremgår tydeligt af testamentet og senere af Hansines udsagn til skifteretten, at selvom der aldrig havde været kontakt, skulle Jenny og Elvira arve på lige fod med eventuelle andre børn.

Arveloven på den tid da Christens første barn, Anton, blev født, gav ikke Anton ret til arv efter sin far.

Hansine dør i 1933.

Ved en sindrig manøvre er det fra enken Hansine, adoptivdatteren Else og svigersønnen Kais side, et par år forinden arrangeret således, at boet nu er insolvent, primært på grund af et pantebrev på 5000 kr. som Hansines svigersøn har fået i ejendommen Wiedeweldtsgade 14, som var Hansines eneste reelle aktiv. Dokumentationen for at Hansine skylder Kai og Else 5000 kr. er meget mangelfuld. Der forelægger udtalelser fra tre håndværkere om reparationer og vedligeholdelse af ejendommen gennem tiden, men om det er Hansine eller Kai der har betalt regningerne vides ikke. I hvilket omfang Kai og Hansine har betalt husleje vides heller ikke, men der argumenteres med, at Hansine med sin aldersrente som eneste indtægt, ikke har kunnet afholde alle udgifter i forbindelse med ejendommen. Her hører det dog med i billedet, at der også i ejendommen boede andre lejere, lejere som må have betalt en reel husleje.

Alt i alt en meget speget sag, og det ender da også med, at den advokat, som Hansines steddøtre, Jenny og Elvira i Vejle har hyret, anbefaler pigerne at fragå arv og gæld.

Det gør Else også, altså fragår arv og gæld, men tilbyder alligevel at overtage ejendommen. Else og Kai har været i banken, som siger god for at de kan indfri prioritetsgælden, med den lille krølle, at pantebrevet som de selv ligger inde med kan rives i stykker, og at der herefter er friværdis i ejendommen.

Ved folketællingen i 1940 bor Else og Kai Gregersen stadig i ejendommen. De bor på 1.sal med plejedatteren Edith Nielsen på 6 år, mens der bor lejere i stuen og på anden sal.

Ved folketællingen i 1950 er der nye ejere og lejere.

Jeg er da helt klar over, at min udlægning af arvesagen efter Hansine kan have et anstrøg af konspiration. I virkeligheden kan alt være foregået helt efter bogen.

Tilbage står dog, at Hansine har forvaltet sit uskiftede bo ualmindelig dårligt. Juraen i dag stiller som krav for at sidde i uskiftet bo, at arven ikke forringes. Sådan nogenlunde har det nok også været dengang.

Inden jeg lader denne familiehistoriske sag ligge, skal jeg minde om en passus i det testamente som Christen og Hansine fik udfærdiget i 1895: I afsnit 4 står der: "Da det er vort Ønske, at samtlige vore saavel Fælles- som Stedbørn i arveretlig Henseende skulle blive stillede som Fællesbørn og gaa lige i Arv, så skal den mine Kristen Rasmussen Smeds eftermeldte 2 Børn ved mit forrige Ægteskabs Ophævelse udbetalte Kapital af 2000,- Kr. - 1000,- Kr. til hver af dem – betragtes som Forskud på Arv efter saavel mig som medunderskrevne min Ægtefælle og saaledes, saa vidt muligt, afkortes i det dem efter os begge tilfaldende Arvelodder."

Jeg går ud fra, at det der står i et testamente, er den skinbarlige sandhed, altså at Christen i 1885 eller 1889 har givet min oldemor Mette Cathrine 2000 kr.

I så fald er de penge helt sikkert faldet på et tørt sted, og har været brugt til husleje, mad og tøj. Men igen, og måske igen konspiratorisk, men med et så stort beløb: Ville Christen ikke have gemt en kvittering, og ville den så ikke have ledsaget enten skiftet efter Christen eller Hansine?

Alt dette er nu historie, og alle de involverede skal have lov til at hvile i deres grave. Motivet til skilsmissen i Randers, hvor Christen i 1885 forlader kone, børn og forretning, bliver aldrig opklaret. Christen giftede sig igen, fik et dejligt hus på Østerbro og adopterede deres plejebarn. At Christen aldrig tog kontakt til sine to piger kan undre. Især fordi han aldrig forsøgte at skjule deres eksistens.

Min oldemors historie fremgår af slægtsbogen. Min elskede farmor Elvira, og hendes storesøster Jenny, ville i nutidens terminologi, let kunne være blevet "samspilsramte".

Jeg tror at datidens børn var mere robuste end børn er i dag. Som jeg har mødt dem som stor dreng, var det et par seje kvinder i tredserne, med masser af hjertevarme.

Christens søskende, forældre og bedsteforældre.

Christens bedsteforældre på faderens side var gårdmand Jens Rasmussen Smed (1776-1842) og Anna Marie Pedersdatter (1784-1835).

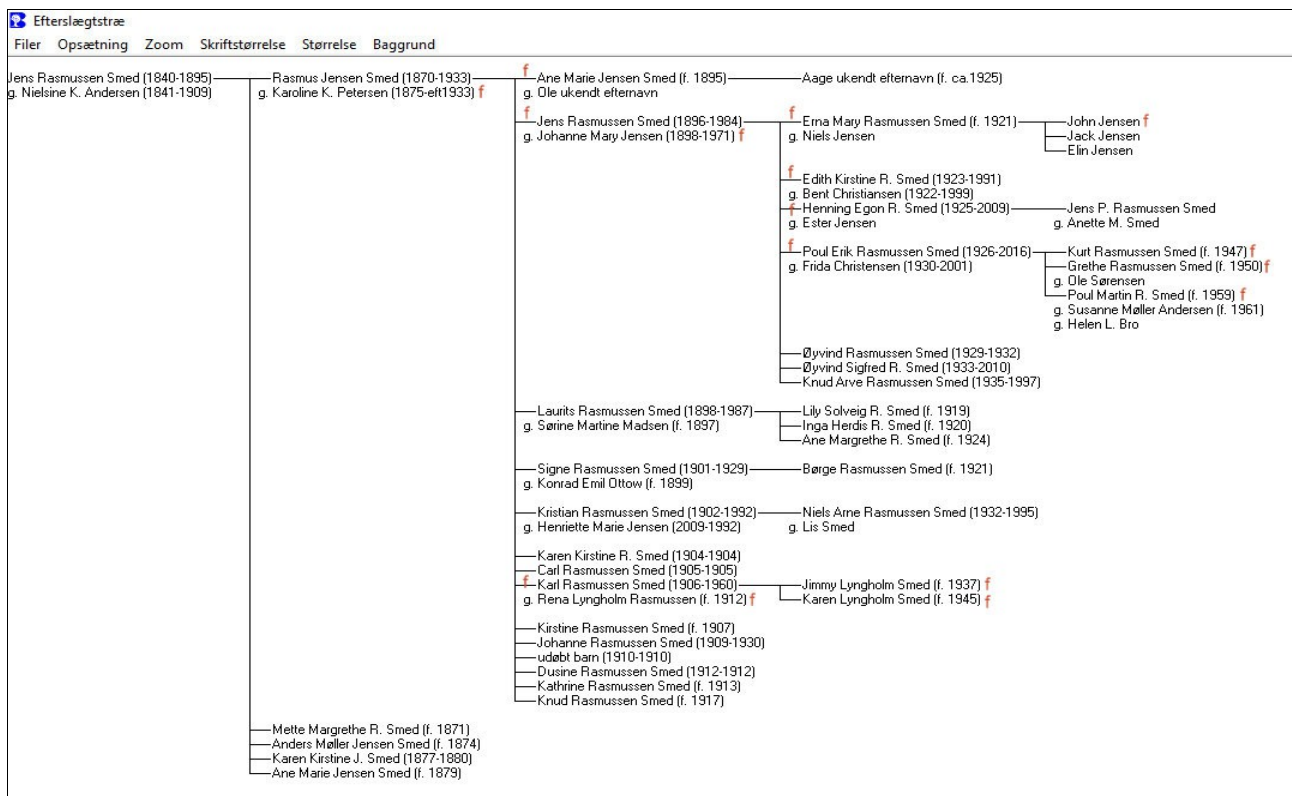
Christens forældre var gårdmand Rasmus Jensen Smed (1807-1888) og Mette Margrethe Christensdatter (1816-1881).

Rasmus og Mette fik syv børn, men kun tre overlevede konfirmationsalderen. Udover Christen var det Jens Rasmussen Smed (1840-1895) og Inger Marie Rasmussen Smed (1854-1947).

Aldersforskellen taget i betragtning må Inger Marie være den Christen har stået nærmest.

Da jeg tilbage i 2013 forsøger at finde nulevende efterkommere fra gården i Vinterslev, er det alligevel den ældste broder Jens Rasmussen Smed (1840-1895) der leverer resultater. Poul Rasmussen Smed (1926-2016) er oldebarn af Jens Rasmussen Smed, som var gårdejer i Langaa. Jeg mødte Poul's tre børn og fik også oplysninger om den gren af familien, men ingen kendte noget til Poul's oldefars to yngre søskende.

Herunder et efterslægtstræ med storebroder til Inger Marie og Christen: Jens Rasmussen Smed.

Det røde f refererer til fotografierne herunder.

1. Jimmy Rasmussen Smed
2. Karen Rasmussen Smed
3. Karoline, tipoldemor

Johanne Mary Jensen f. 1898 - Jens Rasmussen Smed f. 1896

1. Edith Kirstine Rasmussen Smed f. 1923 - 2. Johanne Mary Jensen f. 1898

Ane Marie Jensen Smed
f.1896

1. René Rasmussen Smed
2. Karen Rasmussen Smed
3. Jimmy Rasmussen Smed
4. Karl Rasmussen Smed f.1906

Edith Kirstine Rasmussen Smed f.1923

Erna Mary Rasmussen Smed f.1921
John Jensen

1. Henning Egon Rasmussen Smed f.1925
2. Poul Erik Rasmussen Smed f.1926

Grethe Rasmussen Smed f.1950 - Kurt Rasmussen Smed f.1947

Foto fra sammenkomst i Ulstrup 2013

26/8-2013

1. Poul Erik Rasmussen Smed f.1926
2. Kurt Rasmussen Smed f.1947
3. Grethe Rasmussen Smed f.1950
4. Poul Martin Rasmussen Smed f.1959
5. Allan Christian Terp f.1944

Gravsten fra Hvorslev kirkegård, der relaterer sig til efterkommere af Jens Rasmussen Smed:

En kontakt lidt senere til Lokalarkivet i Hadsten giver til gengæld oplysninger om Christens storesøster Inger Marie. Det bliver hende, der sammen med sin mand Jens Peter Carlsen driver slægtsgården videre. De sælger gården i 1907. Alle gamle gårde i Vinterslev er i dag væk, og erstattet af parcelhuse, og Vinterslev er ganske integreret i Hadsten. Adressen var dengang Vinterslevvej 5, ligesom matrikelnummeret var 5.

Inger Marie og Jens Peter fik 10 børn, så det burde være muligt at finde efterkommere. Inger Marie og Jens Peter flyttede til Hadsten, hvor Jens Peter døde i 1925 og blev begravet på Skt. Pauls kirkegård. Inger Marie boede i mange år sammen med sønnen Jens Marinus Jensen Smed. Hun døde 1947, 92 år gammel. En anden søn, Anders Jensen Smed, var på et tidspunkt murermester i Hadsten. Han var både gift og fik fire børn i perioden 1917-1924, så her burde der kunne findes efterkommere.

Selvom Jens Peter og Inger Marie gav deres børn efternavnet Jensen Smed, skal efterkommere nok snarere søges under efternavnet Carlsen.

Portrætter af Jens Peter Karlsen og hans hustru Inger Marie Rasmussen Smed og deres 10 børn. Nederst i midten et billede af gården på Vinterslevvej. Den blev senere brugt til tyrestation - Tyregården.

- 1 fra oven 1 fra venstre: Mette Margrethe Jensen Smed
- 1 fra oven 2 fra venstre: Jens Peter Karlsen
- 1 fra oven 3 fra venstre: Ole Jensen Smed
- 1 fra oven 4 fra venstre: Inger Marie Rasmussen Smed
- 1 fra oven 5 fra venstre: Mette Marie Jensen Smed
- 2 fra oven 1 fra venstre: Rasmus Jensen Smed
- 2 fra oven 2 fra venstre: Karl Frederik Jensen Smed
- 2 fra oven 3 fra venstre: Niels Christian Jensen Smed
- 2 fra oven 4 fra venstre: Anders Jensen Smed
- 2 fra oven 5 fra venstre: Johan Jensen Smed
- 3 fra oven 1 fra venstre: Peter Marinus Jensen Smed
- 3 fra oven 2 fra venstre: Jens Marinus Jensen Smed

Mette Marie Jensen Smed f. 31-5-1882, g. Nielsen. Jens Peter Carlsen f. 1848. Ole Jensen Smed f. 18-2-1889. Inger Marie Rasmussen f. 1-12-1854, g. Carlsen. Mette Margrethe Jensen Smed f. 28-10-1880. Rasmus Jensen Smed f. 1-12-1876. Karl Frederik Jensen Smed f. 8-4-1879. Niels Christian Jensen Smed f. 4-9-1884. Anders Jensen Smed (Carlsen) f. 21-5-1887, **som billedet har tilhørt**. Johan Jensen Smed f. 19-8-1889. Peter Jensen Smed f. 7-9-1890. Jens Marinus Jensen Smed 21-7-1895.

Jens P. Carlsen blev i 1876 gift med en datter på gården, Inger Marie Rasmussen, men først 12 år efter overtog de gården på Vinterslevvej 5. Jens P. Carlsen sælger gården i 1907 til købmand H. E. Sørensen, men ellers ser gårdens ejerliste noget broget ud i dette århundrede. Dens brug ændres totalt, da kvægavlsforeningen køber den i 1944. Heraf navnet Tyregården. Hadsten kommune erhverver gården i 1972, da kvægavlsforeningen blev sammenlagt med afdelingen i Randers. Området er efterfølgende udstykket til parcelhusbebyggelse.

Den første gravsten er bevaret på Nørre Galten kirkegård, og den Jens Rasmussen Smed, som det drejer sig om, er "stamfaderen", altså ham der levede fra 1776-1842, og var farfar til Jens Rasmussen Smed, Inger Marie Rasmussen Smed og Christen Rasmussen Smed. Egentlig synes jeg ikke stenen virker så gammel, men den kan sagtens være rejst længe efter hans død, og desuden være blevet rensket da gravstedet blev nedlagt.

Gravstenen til højre er fra Skt. Pauls kirkegård i Hadsten. Den ulæselige tekst er som følger:

Jens Peter Carlsen (1847-1925)
Inger Marie Carlsen (1854-1947)
Anders Carlsen (1887-1976)

Jeg slutter foreløbig med et fotografi af Christen Rasmussen Smeds første hustru Mette Cathrine Dorthea Nielsen, deres fælles døtre Jenny og Elvira, samt Mettes sønner fra hendes andet ægteskab. Bemærk ligheden mellem Jenny og hendes faster Inger Marie på tidligere foto.

2019-10-02/ACT

